

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Podstawa prawna

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z późniejszymi zmianami);
- ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 995);
- ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1217)
- ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1359)
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 03 stycznia 2013 r. w sprawie trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 roku poz. 3) ;
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokość świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1238).

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka

Przyznawany jest na **okres zasiłkowy – od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.**

Nie wszystkie świadczenia są jednak przyznawane na okres zasiłkowy. Niektóre są wypłacane jednorazowo, np. dodatek z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Podstawą do nabycia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego jest spełnienie odpowiedniego kryterium dochodowego na członka rodziny. Świadczenia opiekuńcze i jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługują niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę.

Wybrane definicje z ustawy o świadczeniach rodzinnych

- **dochód rodziny** – przeciętny miesięczny dochód członków rodziny uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
- **dochód osoby uczącej się albo dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego** – przeciętny miesięczny dochód uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

- **dziecko** – dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną;
- **instytucja zapewniająca całodobowe utrzymanie** – dom pomocy społecznej, placówkę opiekuńczo- wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, zakład opiekuńczo- leczniczy, zakład pielęgnacyjno - opiekuńczy, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;
- **osoba ucząca się** – osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony;
- **opiekun faktycznym dziecka** – osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka;
- **rodzina** – to odpowiednio następujący członkowie rodziny: małżonkowie, rodzice dzieci, opiekun faktyczny dziecka oraz pozostające na utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia, a także dziecko, które ukończyło 25 rok życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością rodzinie przysługuje świadczenie pielęgnacyjne. Do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko;
- **osoba samotnie wychowująca dziecko** – panna, kawaler, wdowa, wdowiec, osoba pozostająca w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osoba rozwiedziona, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem;
- **szkoła** – szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadpodstawowa i ponadgimnazjalna oraz szkoła artystyczna, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagającej stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek umożliwiający dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;
- **szkoła wyższa** – uczelnia, w rozumieniu przepisów Prawo o szkolnictwie wyższym, a także kolegium nauczycielskie, nauczycielskie kolegium języków obcych oraz kolegium pracowników służb społecznych;
- **utrata dochodu** – utrata dochodu spowodowana:
 - uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
 - utratą prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
 - utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem pracy wykonywanej na

podstawie umowy o dzieło,

- utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego,
- wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej,
- **uzyskanie dochodu** – uzyskanie dochodu spowodowane:
 - zakończeniem urlopu wychowawczego,
 - uzyskaniem prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
- uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło,
 - uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego,
- rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Formy Świadczeń rodzinnych.

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - urodzenia dziecka,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - samotnego wychowywania dziecka,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - rozpoczęcia roku szkolnego,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. Świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny
 - świadczenie pielęgnacyjne
 - specjalny zasiłek opiekuńczy
3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, która nie jest dodatkiem do zasiłku rodzinnego.
4. Świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny i przysługujące do zasiłku rodzinnego dodatki

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka, - tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, która wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka;
- osobie uczącej się – tj. osobie pełnoletniej uczącej się, niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony.

Prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje **do ukończenia przez dziecko:**

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeśli kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia Rodziny, które przekroczą próg dochodowy, nie tracą wsparcia finansowego państwa. Dzięki wprowadzeniu zasady “złotówka za złotówkę” świadczenia będą stopniowo obniżane. Za każde przekroczenie progu o 1 zł, łączna kwota świadczeń przysługujących rodzinie będzie pomniejszana o 1 zł.

Przykład 1:

Rodzina z jednym dzieckiem ubiega się o następujące świadczenia rodzinne od miesiąca stycznia:
1 zasiłek rodzinny, 1 dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Łączna kwota zasiłków wraz z dodatkami (czyli przeciętna, miesięczna wysokość wszystkich świadczeń, o które ubiega się ta rodzina) wynosi w tym przypadku:

$(1 \times 118 \times 10 / 10) + (1 \times 100 / 12) = 118 + 8,33 = 126,33$ Jest to kwota dopuszczalna przekroczenia.

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń wynosi 674 zł. na osobę w rodzinie czyli kryterium dochodowe dla rodziny 3 osobowej wynosi 2022zł. Dochód miesięczny rodziny wynosi 2055 zł. Od dochodu miesięcznego rodziny odejmujemy kwotę kryterium dochodowego dla tej rodziny 2055 zł – 2022 zł = 33 zł. Jest to kwota o którą pomniejszymy kwotę dopuszczalną przekroczenia. Rodzinie przysługuje łączna kwota zasiłków wraz z dodatkami 93,33 zł. (126,33 - 33 = 93,33)

Przykład 2:

Rodzina z dwójką dzieci ubiega się o następujące świadczenia rodzinne: 2 zasiłki rodzinne, 2 jednorazowe dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Łączna kwota zasiłków wraz z dodatkami (czyli przeciętna, miesięczna wysokość wszystkich świadczeń, o które ubiega się ta rodzina) wynosi w tym przypadku:

$(2 \times 118 \times 12 / 12) + (2 \times 100 / 12) = 236 \text{ zł.} + 16,66 \text{ zł.} = 252,66$ Jest to kwota dopuszczalna przekroczenia.

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń wynosi 674 zł. na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dla rodziny 4 osobowej wynosi 2696 zł. Dochód tej rodziny na osobę w rodzinie wynosi 735 zł. Dochód rodziny w tym przypadku wynosi więc 2940 zł. miesięcznie (735x4 osoby). Kryterium dochodowe w tej rodzinie zostało zatem przekroczone o 244 zł. (2940zł. - 2696 zł.). Różnica pomiędzy przysługującą kwotą świadczeń rodzinnych, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” (252,66 zł.), a wysokością dochodu przekraczającego kryterium dochodowe (244 zł.) wynosi 8,66 zł. W związku z tym świadczenia nie przysługują ponieważ, w przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z ust. 3a, jest niższa niż 20 zł. Świadczenia te nie przysługują – art 5 ust. 3c u. ś. r.

Podstawą do ustalenia wysokości dochodu jest zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o uzyskanym dochodzie (nie przychodzie!) w roku poprzednim.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- **89 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- **118 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- **129 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny jest podstawową formą wsparcia. Oznacza to, że od tego czy przysługuje nam prawo do zasiłku rodzinnego, zależy czy otrzymamy określone w ustawie dodatki.

Jakie dochody są brane pod uwagę przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza:

- 674 zł;
- 764 zł – jeżeli członkiem rodziny jest dziecko w wieku do 16 roku życia, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, a także starsze dziecko lub osoba pełnoletnia ucząca się posiadająca orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

W jakich okolicznościach zasiłek rodzinny nie zostanie przyznany

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;
- dziecko przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej;
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;

- pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się są uprawnione do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;
- członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;
- osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba że:
 - rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
 - ojciec dziecka jest nieznan (w takim przypadku konieczne będzie przedłożenie zupełnego aktu urodzenia dziecka z odpowiednią adnotacją);
 - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało przez sąd oddalone,
 - sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;

Dodatki do zasiłku rodzinnego i na jakich warunkach są przyznawane.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka. Może zostać przyznany również opiekunowi faktycznemu dziecka, pod warunkiem, że wniosek o jego otrzymanie został złożony przed ukończeniem przez dziecko pierwszego roku życia i dodatek nie został przyznany wcześniej przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka.

Dodatek jest wypłacany jednorazowo w kwocie 1 000 zł na każde urodzone dziecko.

Przysługuje, jeżeli wniosek o jego przyznanie zostanie złożony przed ukończeniem przez dziecko 1 roku życia.

Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie lekarskie poświadczające, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż do 10 tygodnia ciąży do porodu.

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez:

- 24 miesięcy;
- 36 miesięcy, przy sprawowaniu opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;

- 72 miesiące, przy sprawozdaniu opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

Dodatek nie przysługuje, jeżeli:

- osoba uprawniona bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy;
- osoba uprawniona podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem dziecka przebywającego w zakładzie opieki zdrowotnej, oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem;
- w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego.

Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie od pracodawcy o udzieleniu urlopu wychowawczego oraz o okresie, na jaki urlop został udzielony;
- zaświadczenie o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego;
- zaświadczenie organu emerytalno -rentowego stwierdzające, że osoba ubiegająca się była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych;
- zaświadczenie lekarza zlecające przebywanie dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności z powodów terapeutycznych w żłobku albo w przedszkolu;
- zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Przysługuje samotnie wychowującym matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostały zasądzone świadczenia alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznan;
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Wypłacany jest miesięcznie w wysokości 185 zł na dziecko, nie więcej jednak niż 370 zł na

wszystkie dzieci. Kwota ta podlega podwyższeniu o 80 zł w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci.

Do wniosku należy dołączyć:

- kopię skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka lub
- odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznan lub
- odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu albo prawnemu dziecka. Wypłacany jest w kwocie 90 zł miesięcznie na trzecie i każde następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Przyznawany jest w wysokości 80 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia i 100 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do wniosku należy dołączyć m.in. orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka w wieku powyżej 18 lat do szkoły lub szkoły wyższej.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się – na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem przez dziecko nowego roku szkolnego. Dodatek wypłacany jest raz w roku (*niekoniecznie we wrześniu!*) w wysokości 100 zł, na każde uczące się dziecko od pierwszej klasy szkoły podstawowej do ostatniej klasy szkoły średniej, a także na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne.

Wniosek o wypłatę składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne.

Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły ponadgimnazjalnej.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka lub osobie

uczącej się w związku z :

- zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
- dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

W pierwszym przypadku świadczenie jest wypłacane w kwocie 105 zł miesięcznie na dziecko, a w drugim – 63 zł miesięcznie na dziecko. Dodatek ten przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Do wniosku należy dołączyć:

- dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia w bursie, internacie lub w innym miejscu zapewniającym zamieszkanie, prowadzonych przez podmiot publiczny;
- zaświadczenie ze szkoły;
- oświadczenie osoby fizycznej o wynajmie lokalu uczniowi oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie.

Jaka jest procedura przyznawania zasiłku rodzinnego

Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następuje odpowiednio **na wniosek:**

- małżonków;
- jednego z małżonków;
- rodziców, jednego z rodziców;
- opiekuna faktycznego dziecka;
- opiekuna prawnego dziecka;
- osoby uczącej się;
- pełnoletniej osoby niepełnosprawnej;
- innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej.

Wniosek należy złożyć w instytucji realizującej świadczenia rodzinne (ośrodek pomocy społecznej) w miejscu zamieszkania osoby składającej wniosek.

Druk wniosku jest dostępny w siedzibie ośrodka.

UWAGA: NALEŻY W TERMINIE ZŁOŻYĆ PRAWIDŁOWO WYPEŁNIONY WNIOSEK WRAZ Z KOMPLETEM DOKUMENTÓW!

Jeżeli wystąpią jakieś braki lub nieprawidłowości w sporządzeniu wniosku, organ wezwie w wyznaczonym terminie wnioskodawcę do ich uzupełnienia, a jeśli ten tego nie uczyni, to wniosek pozostawia bez rozpatrzenia.

Wnioski na nowy okres zasiłkowy są przyjmowane od 1 września. Jeżeli osoba ubiegająca się o świadczenia złoży wniosek wraz z dokumentami:

- do dnia 30 września – ustalenie prawa do świadczeń oraz wypłata świadczeń przysługujących za listopad, nastąpi do 30 listopada;
- w okresie od 1 października do 30 listopada - ustalenie prawa do świadczeń oraz wypłata świadczeń przysługujących za listopad, nastąpi do dnia 31 grudnia.

Organ realizujący świadczenia rodzinne może przeprowadzić wywiad w następujących sytuacjach:

- jeżeli występują wątpliwości co do okoliczności samotnego wychowywania dziecka;
- jeżeli występują wątpliwości w sprawie dot. Przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego.

Ponadto organ właściwy może wystąpić do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie informacji w powyższym zakresie. O ile ośrodek może powyższe informacje przekazać w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania przez ośrodek pomocy społecznej wniosku o udzielenie informacji.

W przypadku czy członek rodziny osoby uprawnionej do świadczeń rodzinnych przebywa **poza granicami Polski** lub wyjechał z Polski już po wydaniu decyzji w sprawie przyznania świadczenia rodzinnego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami do marszałka województwa w celu ustalenia czy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jeżeli ustalą, że przepisy wyżej wymienione mają zastosowanie, to marszałek wydaje decyzję w sprawie. Świadczenia przyznane na podstawie decyzji marszałka województwa są wypłacane przez właściwy urząd gminy lub miasta albo ośrodek pomocy społecznej.

Przyznawanie świadczeń rodzinnych odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej, która powinna być wydana w ciągu jednego miesiąca od daty złożenia wniosku.

W przypadku zmiany liczby członków rodziny - urodzenie dziecka, usamodzielnienie dziecka, rozwód, śmierć itd. – należy fakt ten zgłosić organowi wypłacającemu zasiłek.

Zmiana ta wpływa na uprawnienia do świadczeń rodzinnych. Należy również poinformować Ośrodek o zmianie sytuacji dochodowej lub innych zmianach mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych.

Jeżeli ośrodek pomocy społecznej przekaze organowi właściwemu informację, że osoba uprawniona lub jej przedstawiciel marnotrawią wypłacane jej świadczenia rodzinne lub wydatkują je niezgodnie z przeznaczeniem, wypłata świadczeń rodzinnych w całości lub w części może ulec zmianie z formy gotówkowej na formę rzeczową.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Przyznawana jest z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1. 000 zł na jedno dziecko. Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1.922,00 zł. netto. Przy ustalaniu prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, mają zastosowanie przepisy dotyczące ustalania dochodu określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych.

Wniosek należy złożyć:

- w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka;
- w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia – w przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego.

Przy składaniu wniosku niezbędne są m.in.:

- dokument stwierdzający tożsamość wnioskodawcy
- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka
- zaświadczenie potwierdzające pozostawanie matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży
- zaświadczenie, że na dziecko nie została już pobrana jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (np. przez drugiego z rodziców)
- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego oraz inne dokumenty potwierdzające wysokość dochodu określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych

Świadczenia opiekuńcze

Zasiłek pielęgnacyjny

Komu i na jakich zasadach przysługuje zasiłek pielęgnacyjny

Przyznawany jest na częściowe pokrycie wydatków związanych z koniecznością zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny **wynosi obecnie 153 zł** miesięcznie i jest wypłacany bez względu na dochód.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego posiadają:

- niepełnosprawne dziecko;
- osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem

o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do 21 roku życia;

- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłku pielęgnacyjnego nie otrzyma:

- osoba uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego;
- osoba przebywająca w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
- osoba uprawniona, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wymagane dokumenty przy składaniu wniosku o zasiłek pielęgnacyjny.

Osoby starające się o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego składają wniosek z następującymi załącznikami:

- orzeczenie o niepełnosprawności albo
- orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności albo
- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- uwierzytelnioną kopię dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek pielęgnacyjny,
- zaświadczenie organu emerytalno - rentowego o niepobieraniu dodatku pielęgnacyjnego.

Świadczenie pielęgnacyjne

Komu przysługuje świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

1. matce albo ojcu;
 2. opiekunowi faktycznemu dziecka;
 3. osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
 4. innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz. U. z 1964 r., Nr 9, poz. 59, z późn. zm.), z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej

opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co

dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne od 01 stycznia 2015 r. wynosi 1200 zł. miesięcznie i podlega corocznej waloryzacji. Świadczenie jest przyznawane na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności osoby wymagającej opieki.

Kiedy nie przysługuje świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno - rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;
- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego
- osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje również, jeżeli:

- na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

- członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wymagane dokumenty przy ubieganiu się o świadczeniu pielęgnacyjnym.

Ubiegający się o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego składają **wniosek oraz następujące załączniki:**

- orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- zaświadczenie albo oświadczenie z placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej osoby, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki,
- inne dokumenty, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Komu przysługuje specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli:

1. nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2015 r.) lub
2. rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem:
 - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy jest uzależniony od dochodu. Przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza 764 zł.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki, uważa się dochód następujących członków rodziny:

W przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- osoby wymagającej opieki,
- rodziców osoby wymagającej opieki,
- małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
- osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
- pozostających na utrzymaniu w/w osób dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia z tym że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz.

W przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- osoby wymagającej opieki,
- małżonka osoby wymagającej opieki,
- osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- pozostających na utrzymaniu w/w osób, dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wynosi 520 zł. miesięcznie i jest przyznawany na okres zasiłkowy, który trwa od 1 listopada do 31 października.

Kiedy nie przysługuje specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego,
- legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje również, jeżeli:

- na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

- członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania urlopu wychowawczego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wymagane dokumenty przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy.

Ubiegający się o przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego składają **wniosek oraz następujące załączniki:**

- orzeczenie o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- inne dokumenty, niezbędne do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W przypadku gdy o świadczenia opiekuńcze ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

1. rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego
2. małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestania wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści:

„ Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

1. Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka, z uwzględnieniem punktu 2;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do

ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

2. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- śmierci matki dziecka;
- porzucenia dziecka przez matkę.

3. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

4. Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu – w przypadku rodziców dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku opiekuna faktycznego dziecka bądź rodziny zastępczej;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osoby która przysposobiła dziecko

5. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, z uwzględnieniem punktu 6.

6. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, 357 i 1066), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

7. Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

8. Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

- w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

9. Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- co najmniej jeden z rodziców dziecka, opiekun faktyczny dziecka lub rodzic zastępczy, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku rodziców bądź osoby która przysposobiła dziecko;
- jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka bądź rodzic zastępczy nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- matce lub ojcu przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.;

10. W przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń:

- świadczenia rodzicielskiego lub
- świadczenia pielęgnacyjnego, lub
- specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub
- dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, lub
- zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną

Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1217) obejmuje również dzieci urodzone, przysposobione albo objęte opieką przed dniem 01 stycznia 2016 roku. W tym przypadku prawo do świadczenia przysługuje od dnia wejścia w życie ustawy do dnia upływu:

- 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka – nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci – nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku

szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci – nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

- 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci – nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

- 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci – nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia.

Okresy o których mowa powyżej liczy się od dnia:

- porodu – w przypadku urodzenia dziecka;

- przysposobienia – w przypadku przysposobienia dziecka;

- objęcia dziecka opieką – w przypadku objęcia dziecka opieką.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się od miesiąca wejścia w życie ustawy, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku złożenia wniosku po terminie, nie później jednak niż w okresach, o których mowa powyżej, prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

